

Plenum

Torsdag 23.5.2024 kl. 16.00—20.41

2.2. Muntlig fråga om att trygga social- och hälsovårdstjänsterna (Merja Kyllönen vänst) Muntligt spörsmål MFT 103/2024 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Också vänsterförbundet har en fråga om detta tema, så vi behandlar även den i detta sammanhang. — Ledamot Kyllönen, varsågod.

Debatt

16.08 Merja Kyllönen vas: Arvoisa herra puhemies! Hallituksen turvaverkoissa on kyllä norsun mentävä reikä. Päivä päivältä on selvempää, että hallitus on tehnyt päätöksen myöskin hoitotakuun heikentämisestä virheellisillä perusteilla. Sunnuntaina te, pääministeri Orpo, väititte radiossa, että erittäin monet asiantuntijat tukisivat hoitotakuun pidentämistä, ja väititte myös, että — suora lainaus — ”hyvinvointialueiden suunnalta tuli paljon viestiä siitä, että tämä on järkevä toimenpide”. Kertokaa meille, arvoisa pääministeri, mitkä hyvinvointialueet tätä tukevat ja ketkä asiantuntijat tätä kannattavat. Meidän käsityksemme on, että kaikki hyvinvointialueet, jotka ovat asiasta lausuneet, ovat vastustaneet hoitotakuun pidentämistä.

Lisäksi Suomi olisi saamassa EU:n elvytyspaketista rahaa hoitotakuun turvaamiseen ja ihmisten hoitoonpääsyn varmistamiseen 178 miljoonaa euroa. Näin ollen, kun hoitotakuuta pidennetään, voimme päätyä tilanteeseen, jossa komissio katsoo, ettei Suomi täytä kriteerejä, ja jättää rahan maksamatta. 130 miljoonan tavoitellusta säästöstä tuleekin vähintään 178 miljoonan euron lisälasku, [Puhemies: Ja kysymys!] ja siihen päälle vielä muut kulut ihmisten hoidon venyessä. [Puhemies koputtaa] Oletteko te, pääministeri, tietoinen tällaisesta taloudellisesta riskistä? [Puhemies koputtaa] Ja ennen kaikkea, oletteko te valmiita perumaan tämän täysin järjettömän päätöksen, joka kokonaisuutena [Puhemies: Kiihtoksia, nyt minuutti on käytetty!] näyttää perustuvan täysin väärälle tietopohjalle?

Puhemies Jussi Halla-aho: Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.10 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Otetaan nyt ensin se, että hoitotakuu tehtiin tilanteessa, jossa ei ole riittävästi hoitajia, ja nyt arvion mukaan se on lisännyt kahdella- ja puolellasadalla miljoonalla vuokralääkäreiden, vuokrahenkilöstön, käyttöä — kahdella- ja puolellasadalla miljoonalla — koska ei ole ollut riittävästi henkilökuntaa. Tämä oli tiedossa, muistan tämän keskustelun oikein hyvin täällä salissa. [Vasemmalta: Ei me puhuta nyt hoitajamitoituksesta! — Nyt puhutaan hoitajajonoista!] Ja kun viitataan niihin yhteydenottoihin ja asiantuntijakeskusteluihin, joita on käyty tämän teeman ympärillä, niin olen käynyt lukemattomia keskusteluja alan henkilöstön kanssa, am-

Punkt i protokollet PR 54/2024 rd

mattilaisten kanssa, ja se viesti sieltä on ollut — ei ehkä virallisissa lausunnoissa mutta todella monissa keskusteluissa — [Välihuutoja vasemmalta] että tämä hallituksen päätös on oikea, hallituksen päätös on oikea. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Nyt on järkyttävää!] Ja viime kädessä hallitus tekee poliittisia päätöksiä. Me joudumme tekemään valintoja, joissa me joudumme pistämään vaakakuppeihin sen, mihin rahat käytetään, jotta me parhaalla tavalla pystymme turvaamaan ihmisten palvelut. Ja nyt se malli, jota käytämme, on hoidon tarpeen arviointi. Eli mahdollisimman joustavasti katsotaan, millaista hoitoa kukin tarvitsee, ei lakisääteisesti jonkun päivän aikana juuri jokaiselle [Puhemies koputtaa] vaan niin, että ne taudit, jotka ovat kipeimmin hoidon tarpeessa, [Puhemies koputtaa] varmistetaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Merinen, olkaa hyvä.

16.11 Ville Merinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri Orpo, laskin tässä omalla matematiikallani tällaisen testilaskun näistä teidän ei-leikkauksistanne. Suomessa on noin 50 000 ikääntynyttä hoitoa tarvitsevaa ihmistä ympärivuorokautisessa hoidossa, [Perussuomalaisten ryhmästä: Tarkka luku!] ja hoidon kustannus on noin 6 000 euroa kuukaudessa. Sadan vanhuksen hoidon kustannus on siis noin 7 miljoonaa vuodessa. Koska hoitajien palkat, ruoka, lääkkeet, vaipat ja kiinteistökulut nousevat, ovat kulut ensi vuonna noin 7,5 miljoonaa euroa. Te annatte siihen pienen kasvun, eli 7,2 miljoonaa euroa, ja sanotte, että annatte lisää, mutta todelliset kulut ovat siis 7,5 miljoonaa euroa. Tosiasiassa jää vaje 300 000 euroa. Tämä on tässä laskelmassa, mikä on vedetty tällaisella Ville-matikalla, [Naurua — Juho Eerola: Sori siitä!] noin viiden vanhuksen hoitokulujen verran. Eli minä en ymmärrä siis, että kun te sanotte, että te lisäätte, niin tällaisella helpolla laskulla voi sanoa, että eihän tämä ole mikään lisäys. [Puhemies koputtaa] Siellähän jää vaje, 300 000 euroa. [Kokoomuksen ryhmästä: SDP:n matematiikkaa!] — Se on just sitä. [Kokoomuksen ryhmästä: Älkää vaan kouluissa tähän Villen matematiikkaan siirtykö! — Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ikonen, olkaa hyvä.

16.13 Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten tässä kuultiin, hyvinvointialueet saavat ensi vuonna noin kaksi miljardia euroa lisää, mutta samaan aikaan meidän pitää huolehtia myöskin siitä, että tämä rahoitusmalli kestää myöskin tuleville sukupolville, ja sen tähden näitä kustannuksia on myöskin hillittävä, myöskin sitä varten, että henkilöstö riittää. Meillä on vakava osaajapula tässä hyvinvointialueitten toiminnassa.

Samaan aikaan on hyvä huomata se, että tässä me haluamme tällä normien kevennyksellä luoda tilaa sinne hyvinvointialueille onnistua siinä tehtävässään. Me kevennetään sitä varten normeja, että me saadaan sitä kautta kustannuksia hillittyä. [Annika Saarikko: Kevennätte normeja, mutta myös leikkaatte! — Välihuutoja oikealta — Annika Saarikko: Ei tarvitse hoitajiin rahaa!] Tätä rahoitusta suhteessa näihin tehtäviin ei siis leikata, vaan tehtäviä ja velvoitteita vähennetään, ja sitä kautta tämä vähentää myöskin näitten menojen kasvua. Mutta siitä huolimatta on hyvä nähdä, että vuositasolla laitetaan miljardiluokassa lisää rahaa sinne hyvinvointialueille. Tällä luodaan lisää mahdollisuuksia tehdä, ja tätä ra-

Punkt i protokollet PR 54/2024 rd

hoitusta annetaan siis ihan tämän lakisääteisen mallin mukaisesti [Annika Saarikko: Tarpeeseen nähden liian vähän!]

Nyt on hyvä nähdä myöskin se, että kun puhutaan hoitotakuusta, niin paitsi tähän hoitoon pääsyn hetkeen meidän pitää kiinnittää huomiota hoidon jatkuvuuteen ja siihen, että esimerkiksi digiklinikoita on kehitetty, [Puhemies koputtaa] joissa nopeutetaan hoidon ja avun saantia ihan merkittävällä tavalla. Eli tässä tehdään [Puhemies koputtaa] hyvin monipuolista työtä. [Aki Lindén: Ne eivät ole millään lailla vastakkaisia asioita! — Jussi Saramo: Hallitus ei ole kuullut inflaatiosta!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

16.14 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Palaan tuohon alkuperäiseen kysymykseen. Arvoisa pääministeri Orpo, te totesitte viikko sitten kyselytunnilla sanatarkasti seuraavaa: ”Te teitte lain hoitotakuusta, mutta se ei toiminut, koska te teitte siihen ympärille sote-ratkaisun, joka on räjäyttännyt kustannukset.” [Kimmo Kiljunen: Kyllä, näin te olette sanonut! — Välihuutoja vasemmalta]

Valtiovarainvaliokunta selvitti omana asiana, mistä sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten nousu vuodesta 2022 vuoteen 2023 johtui. Asiantuntijat nostivat esille erityisesti kolme syytä: poikkeuksellinen inflaatio, poikkeuksellinen alan palkkaratkaisu ja ennakoitua suurempi vuokrahenkilöstön kustannusten nousu. [Ben Zyskowicz: Mistäs ne johtuvat? — Välihuutoja kokoomuksen ryhmästä] Yksikään asiantuntija — yksikään asiantuntija — ei nostanut erityisenä kustannusten nousun syynä sote-ratkaisua tai valittua mallia, [Keskustan ryhmästä: Tämä on uutinen!] jonka te viikko sitten väititte räjäyttäneen kustannukset — eivät edes [Puhemies koputtaa] virkavastuulla toimineet valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön... [Puhemies: Ja kysymys!]

Arvoisa puhemies! Kysyn nyt teiltä, pääministeri Orpo: kun nyt on totuus tullut julki, niin voitteko te tässä eduskunnan edessä ihan reilusti oikaista sanomanne ja todeta, [Puhemies koputtaa] että sote-uudistus ei räjäyttännyt kustannuksia? [Antti Kurvinen: Nyt on aika myöntää virheenne, käsi pystyyn virheen merkiksi! Nyt kannattaa katua!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Muistutan kaikkia edustajia minuutin aikarajoituksesta. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.16 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jos palautan mieleen sen, että kun Sipilän hallituksessa, keskustajohtoisessa hallituksessa, tehtiin sote-ratkaisua, tavoitteena oli kolmen miljardin kustannustenhillintä. Te päädyitte sellaiseen malliin viime kaudella, jossa teidän omien laskelmien mukaan tulee kolme miljardin kustannusten nousu vähintään, ja nyt jo on osoittautunut, että se on paljon suurempi.

Asiantuntijat katsovat, mistä tämän ratkaisun sisällä ne kustannukset nousevat, mutta tosiasia on se, että tämä malli ei pidä sisällään riittävällä tavalla niitä elementtejä, jotka estäisivät kustannusten nousua. [Annika Saarikko: Eli haluaisitte leikata enemmän!] Siellä ei ole riittävästi niitä elementtejä. Siellä rahoitusmallissa on leikkureita, mutta kun on alijäämien kattamisvelvollisuus, jonka te edustaja Lohi tunnette oikein hyvin, niin se tekee tavallaan tyhjäksi tämän leikkurin vaikutuksen, mikä siellä on.

Eli edelleen olen sitä mieltä, että viime hallitus teki vääränlaisen sote-ratkaisun. Tämä ei anna työvälineitä riittävällä tavalla tuottavuuden parantamiseen, kustannusten nousun hil-

Punkt i protokollet PR 54/2024 rd

litsemiseen. En siitä tingi. [Perussuomalaisten ryhmästä: Sotkun teitte! — Timo Heinonen: Se oli hyvä malli silloin, kun rahaa oli! — Puhemies koputtaa]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Saramo, olkaa hyvä.

16.17 Jussi Saramo vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On ero siinä, että perussuomalaiset puhuivat ennen vaaleja Suomen kansalle yhtä ja vaalien jälkeen tekevät päinvastaista, mutta on erittäin huolestuttavaa, että, pääministeri Orpo, te pääministerin ominaisuudessa olette useamman kerran puhunut eduskunnalle asioita, jotka eivät ole totta. On tosiasia, että te olette antanut monesta asiasta, kuten tässä on käynyt ilmi, väärää tietoa. Sen jälkeen olemme saaneet kuulla selittelyä, venkoilua, kuinka on ehkä joitain epätarkkuuksia, ehkä jossain ovat jonot lyhentyneet, vaikka tässä on tuotu selvää faktaa.

On tietysti huolestuttavaa, jos pääministeri puhuu muunneltua totuutta Suomen kansalle ja eduskunnalle, mutta on kyllä erittäin huolestuttavaa, jos tämä hallitus aika monessa muussakin asiassa tekee päätöksiä, jotka ovat taloudellisesti kalliita ja haitallisia koko meidän yhteiskunnalle, koska ne perustuvat väärään tietoon. Joten kysynkin nyt, pääministeri Orpo: kun te nyt ainakin vihdoin viimein tiedätte, miten asiat ovat, niin perutteko te nämä haitalliset päätökset koskien sote-palveluita nyt kun te tiedätte, että jonot ovat esimerkiksi [Puhemies koputtaa] lyhentyneet?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.18 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se, mikä teitä siellä vasemmalla ja meitä täällä hallituksessa erottaa on se, että meillä on kokonaisvastuu. Te ette ole kuulleetkaan kokonaisvastuusta. [Välihuutoja vasemmalta] Tämä maa velkaantuu hallitsemattomalla tavalla. Meillä on valtavat ongelmat saada ihmisille hoitoa. Suomessa on pitkät hoitojonot edelleen, ja alueellisesti niissä on suuria eroja. [Suna Kymäläinen: Ja te pidennätte niitä kolmeen kuukauteen!] Me yritämme saada tämän maan kulut kuriin julkisella puolella. Joudumme tekemään ikäviä leikkauksia, ikäviä valintoja. [Suna Kymäläinen: Tulee lisää kustannuksia!] Se on hallituksen vastuu, koska meillä on kokonaisvastuu. Samaan aikaan me tehdään lukemattomia uudistuksia, että me saadaan Suomeen työtä, investointeja, talouden kasvua. [Timo Harakka: Nähtäväksi jää!] Se on ainut tapa. Me joudumme tekemään näitä samaan aikaan, painamaan jarrua ja kaasua, jotta Suomi tästä selviää. Kovin on helppo siellä arvostella jokaista yksittäistä säästöpäätöstä ilman minkään valtakunnan käsitystä siitä, miten te nämä asiat ratkaisisitte. [Välihuutoja — Oikealta: Itse asiassa se nähtiin viime kaudella! — Tämä on loppuun käsitelty! — Vasemmalta: Niinhän te toivoisitte!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Valkonen, olkaa hyvä.

16.19 Ville Valkonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Toimivat ja laadukkaat sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut ovat hyvinvointiyhteiskunnan ytimessä, [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Ei siltä kyllä näytä!] ja tässä salissa taatusti joka ainoa päättäjähalu haluaa tehdä kaikkensa, jotta suomalaiset saisivat nopeasti laadukasta hoitoa kaikissa elämäntilanteissa, mutta tosiasia on, että me teemme reaalielämän rajoitteissa päätöksiä. Me emme voi taikoa rahoitusta taikaseinästä emmekä yhtään uutta osaajaa, sairaanhoitajia

Punkt i protokollet PR 54/2024 rd

ja lääkäreitä, tähän maahan, [Jussi Saramon välihuuto] vaan me joudumme tekemään päätöksiä, joissa priorisoidaan niitä rajallisia voimavaroja, joita meillä on. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Kyllä ministerit tarvitsee veroalensa!] Täällä lahjakkaasti vasemmisto unohtaa. Jos se kahden miljardin sote-kustannusten nousu vuosittain on liian vähän, haluaisitteko te kolme, neljä, viisi, ja mistä tuo summa otettaisiin? Otetaanko koulutuksesta vai otetaanko lisää velkaa? [Aki Lindén: Saako vastata?]

Kysyn valtiovarainministeriltä: mikäli me emme saa sosiaali- ja terveystalouden kustannuskehitystä haltuun, niin mihin se pitkällä aikavälillä johtaa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan osalta? [Suna Kymäläinen: Oppositio vastaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.21 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kysyjä on aivan oikeassa, eikä meidän tarvitse itse asiassa mennä edes pitkälle aikavälille, vaan meillä on merkittäviä riskejä jo lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, mikäli me emme saa tätä julkisen talouden velkaantumista kuriin. Tämä hallitus on tehnyt yhdeksän miljardin euron sopeutuspäätökset. [Aki Lindén: Paperilla!] Ne kohdistuvat hyvin laajalle, eri sektoreille. [Timo Harakka: Paitsi rikkaisiin! — Suna Kymäläinen: Paitsi teihin!] Niitä kohdistetaan — erilaisia norminpurkuja, tehtävien, mitoitusten ja velvoitteiden tarkastelua — myös sosiaali- ja terveystalouteen. Mikäli me emme tätä tekisi: Sosiaalidemokraatit kertoivat osaavansa matematiikkaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Eikä osaa!] Mikäli näin on, ei ole ainoastaan kyse siitä, kuten edustaja Saarikko sanoi, että meillä on tarpeeseen nähden liian vähän rahaa laittaa soteen — meillä on tarpeeseen nähden aivan liian vähän tuloja. [Suna Kymäläinen: Pitäisikö perua ne verohelpotukset sitten ensimmäiseksi? — Annika Saarikko: Rakentakaa talouskasvua!] Tässä maassa eletään kroonisesti yli meidän mahdollisuuksiemme. Tämä on se kokonaisuus ja hallituksen linja, joka haluaa korjata julkisen talouden tilaa, ja me teemme tämän juuri siksi, että tulevaisuudessakin meillä olisi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, [Puhemies koputtaa] meillä olisi turvallisuus, meillä olisi koulutus ja niin edelleen. [Suna Kymäläinen: Perutteko kaljaveron?] Tämä on se lähtökohta. [Puhemies koputtaa] Hallituksella on kokonaisvastuu — teillä on viikosta toiseen jatkuvia yksinkertaisia kritiikin aiheita. [Eduskunnasta: Perukaa veronalennukset! — Suna Kymäläinen: Perutteko kaljaveron?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nurminen, olkaa hyvä.

16.22 Ilmari Nurminen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On totta, että hallituksella on kokonaisvastuu, mutta teillä on myös vastuu vastata meidän kysymyksiimme ja huolenaiheisiimme rehellisesti ja avoimesti. [Sanna Antikainen: Muistele viime kautta!] Kun me täällä viime viikolla kysyimme hoitotakuun murentamisesta, niin vastasitte, että hoitotakuu ei ole toiminut, ja tämä ei pidä paikkaansa, kuten täällä on tuotu ilmi. Toivottavasti, että ihan rehellisesti myöntäisitte, että hoitotakuu on ollut onnistunut ja sillä lääkärille pääsyä on nopeutettu. [Juha Mäenpää: Paljonko nousi kustannukset?] Toinen kysymys on: minkä takia te haluatte edelleen murentaa tämän ja pidentää hoitotakuuta kolmeen kuukauteen, jos se on ollut toimiva? Tähän toivoisin myös suoran vastauksen. Lisäksi, pääministeri, vielä tästä hoitotakuusta: mainitsitte edellisessä puheessanne, että hoitotakuun vuoksi vuokralääkäreihin on mennyt 250 miljoonaa. Mihinkä tämä perustuu? Itse yritin

Punkt i protokollet PR 54/2024 rd

nopeasti selvittää tätä, ja tämä koskee koko sote-ostopalvelujen ja vuokrahenkilöstön kustannuksia erityisesti sairaaloissa ja muissa, ei millään tavalla hoitotakuuta. [Puhemies koputtaa] Saisinko tähän täsmennyksen? [Juho Eerola: Edustaja Lohi hetki sitten kertoi!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.23 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Niin siis ostopalveluiden kustannukset ovat kasvaneet 250 miljoonaa, ja niissä osamerkityksensä on näillä vuokralääkäreillä ja niiden käytöllä [Aki Lindén: No niin, nyt muutitte jo vastausta. — Hälinää — Puhemies koputtaa] Tosiasia on se, että henkilöstöä ei ole ollut tarpeeksi, ja on tehty laki, jota ei näin ollen voi toteuttaa. Tänä viimeksi on käyty keskustelua yhteiskunnassa siitä, että tällä on ollut myös kielteisiä vaikutuksia. [Timo Harakka: Kenen kannalta?] Mutta mitä tulee näihin jonoihin, niin kuten totesin viime viikolla ja kuten totesin tällä viikolla, niin kyllä, siinä lausunnossani oli epätarkkuutta, mutta te ette pääse siitä tosiasiasta, että meidän ratkottavana on edelleen se, että ne jonot lyhenisivät myös jatkossa, [Kimmo Kiljunen: Se on totta! — Vasemmalta: Mitä te teette? — Hälinää — Puhemies koputtaa] niillä rahoilla, niillä resursseilla, sillä henkilöstöllä, mikä meillä on käytössä. Ja voin vakuuttaa — en nyt niinkään teille, kun te ette usko mitään, mutta suomalaisille [Antti Kurvinen: Ylimielistä!] — että hallitus tekee joka päivä kaikkensa, ja meidän osaavat virkamiehet ja ne ammattilaiset siellä hyvinvointialueilla, sosiaali- ja terveyspalveluissa, vanhuspalveluissa, terveyskeskuksissa, sairaaloissa, sen eteen, [Puhemies koputtaa] että suomalaiset saavat hoitoa jatkossakin. [Puhemies koputtaa] Meidän tehtävämme on luoda puitteita ja antaa resurssit.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Saarikko, olkaa hyvä.

16.24 Annika Saarikko kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri Orpo, nämä seikat — inflaatio, hintojen nousu tai suomalaisen yhteiskunnan laajasti tuke-
ma ratkaisu sote-alan palkkaratkaisusta, joka oli poikkeuksellisen korkea mutta ansaittu — eivät liity tähän sote-uudistukseen, joka astui voimaan. [Kimmo Kiljunen: Täsmälleen!] Aivan kuten te itse vertasitte siihen, mitä olisi aikanaan tapahtunut Sipilän hallituksessa, jossa yhdessä istuimme, se malli ei mennyt aikanaan läpi perustuslakivaliokunnasta johtuen valinnanvapaudesta. [Krista Kiuru: Kyllä, rahoitusta oli liian vähän muun muassa! — Sari Sarkomaa: Ei pidä paikkaansa! — Mika Lintilä: Pitää paikkansa!] Ja totean, että edes se sote-malli ei olisi näitä ongelmia hintojen noususta tai palkkojen korotuksista kyennyt ratkomaan.

Arvoisa puhemies! Hyvä pääministeri, valtiovarainministeriön virkakunta on virkavastuullaan kertonut valtiovarainvaliokunnalle, että sote-uudistus ja hyvinvointialueet eivät ole syy siihen, miksi kustannukset Suomessa sosiaali- ja terveydenhuollossa ovat nousseet. He ovat todenneet näin. Te toteatte täällä toisin, totesitte viime viikolla ja näytätte pitävän kannastanne tiukasti kiinni. [Puhemies koputtaa] Kumpaa pitäisi uskoa? [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.26 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mitäs jos uskoisitte molempia, koska voi olla, että se ei ole syy siihen, mutta ei se ole myöskään kei-

Punkt i protokollet PR 54/2024 rd

no ja väline, jolla ne kustannusten nousut saataisiin hillittyä. [Antti Kurvinen: Eikö voi myöntää? Pientä nöyryyttä! — Anne Kalmari: Eikö voi myöntää virhettä? — Välihuutoja]